

Kolláth György

A furfangos diák tüsszentene

Negyedszázada oktatók a TF-en jogot. Megbotránkozva nézem a Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) elnöklete kapcsán forrongó politikai-hatalmi küzdelmet, mely nem ízlésem szerint való. Ezért nem véleményez(t)em az elnöki státusz körül kibontakozó, egyoldalú és téves (alkotmány)jogi csatát, s ez okból nincs részrehajló álláspontom a jövőt illetően sem. A jog és a sporterkölcs vesztésre áll, mindegy, ki győz, e szempontból nyertese aligha lesz az ügynek. A hatályos sporttörvény kb. ezt mondja: az elnökség tagjait a közgyűlés választja, ilyen tag büntetlen előéletű magyar állampolgár lehet, kivéve az állami vezetőket (Stv. 39. § (3) bekezdés). Két baj van itt: nem az állami közhatalom dolga megszabni egy nemzetközi súlyú civil szervezet főparancsnokságának keretét, de ha már ezt teszi a jog, igényesebben is szabályozhatott volna. Ha csupán a bűnözőket rekeszti kintre, az nem túl sportszerű üzenet. Ami mármost a honi és nemzetközi sport-etikát illeti, kezembe került egy TF-es diák évfolyam-dolgozata, amelyet a 90-es évek végén írt, s ötöst kapott rá. Sajnos, nem sikerült utolérnem a hallgatót, pedig megkértem volna: kivonatolva tegye közzé - a nagyok okulásául - 7 évvel ezelőtt írt dolgozatát. Más lehetőség nem lévén, magam kíséreltem meg szemlézni az okos és tárgyilagos munka főbb, netán időszerű megállapításait. Mottó: a fiamnak mondom, hogy a menyem is értsen belőle (de azért túl sok illúziót ne fűzzön senki ehhez)! A sarkos mondatok jobb fogyaszthatósága érdekében itt-ott teszek egy-egy megjegyzést, kiegészítést a szöveghez.

A MOB a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) fennhatósága alatt kapcsolódik az olimpiai mozgalomhoz. Ha változtatni akar alapszabályán a MOB, azt a NOB-nak kell jóváhagynia, sőt gyakorlatilag minden okmányt a NOB által hitelesíteni kell – írja a diák. /Ergo az, hogy egy hazai csoport az alapszabályt megreformálná, pitypang mindaddig, amíg ehhez kintről nincs kellő támogatás./ Baj esetén a NOB-nak jogában áll akár azonnali hatállyal is megvonni elismerését a nemzeti olimpiai bizottságtól – ergo, nem lehet a végtelenségig cirkuszolni.

A NOB-tagok a NOB-ot képviselik a saját országukban, és nem fordítva. A NOB így, s e címen rendkívül igényes, a honi jogban talán szokatlan, az állami törvények felett álló, a tag által önként vállalt etikai követelményeket is megszabhat tagjainak. NOB-tagnak, s így a honi szövetség tagjának lenni nem muszáj, a személy önkorlátozással olyasmit is magára vehet, amit állami erő, törvény, szerződés, alkalmi paktum stb. nem tukmálhatna rá. Fontos elv, hogy az ország NOB-tagjai hivatalból tagjai a MOB-nak is. A kormányok és hatóságok nem jelölhet(né)nek tagot a bizottságba, csakis maga a MOB dönti el, választ-e a hatóságok képviselőiből tagot magának vagy sem. Elképzelhető, ezek után nálunk hogy lett pl. MOB-alelnök Deutsch Tamás, akire a dolgozat szarkasztikusan utal is.

Elv fejeződik ki a következőkben: a NOB tagjai nem fogadhatnak el kormányoktól, szervezetektől vagy más törvényes intézményektől vagy természetes személyektől olyan megbízást, amely megkötheti a kezüket vagy befolyásolhatja tetteik és szavazataik szabadságát. A NOB tagok tízévi tagság után visszavonulásuk esetén tiszteletbeli tagokká válnak. A NOB szabályzata részletezi a tagok kötelezettségeit. Ennek slusszpoénja: elveszítheti tagságát, ha a tag elárulja esküjét, vagy ha elhanyagolja vagy megsértette a NOB érdekeit vagy a NOB-hoz méltatlanul járt el.

Most érdemes figyelni, mivel a következő, veretes szöveg nem 2006. Magyarországa számára íródott. Nem is csak egy főre, mostanra van, illetve lesz hatályban:

A tagok a következő esküvel kötelezik el magukat kötelességeik teljesítésére:

„Megtiszteltetés számomra, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagja lehetek és képviselhetem a NOB-ot hazámban. Én,kijelentem, hogy tisztában vagyok azzal, milyen felelősség hárul rám ilyen minőségemben és vállalom, hogy legjobb képességeim szerint szolgálom az olimpiai mozgalmat, tiszteletben tartom az Olimpiai Alapszabály minden rendelkezését és a NOB döntéseit, amelyeket részemről nem vonok kétségbe, távol tartom

magam minden politikai vagy kereskedelmi befolyástól és minden faji vagy vallásos meggondolástól és hogy minden körülmények között védeni fogom a NOB és az olimpiai mozgalom érdekeit.”

Gondolom, a furfangos diák e ponton ma nagyot tüsszentene, pedig nem neki kéne (rá)fázni. Sokan esküjüket fohással zárják: Isten engem úgy segéljen! Cinizmus volna túr-retúr ugyanezt kívánni!?

A szerző alkotmányjogász, a TF tanára